

2017-02-21

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/178

Kommunstyrelsen

Ansvarig utgivare för websändningar av kommunfullmäktiges sammanträden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige utser ordförande Lars Stenholm till ansvarig utgivare för sändningar av kommunfullmäktiges sammanträden på www.nacka.se.
2. Kommunfullmäktige utser vice ordförande Stefan Saläng till ersättare till ansvarig utgivare efter Lars Stenholm.
3. Kommunfullmäktige utser andra vice ordförande Anita Johansson till ersättare till ansvarig utgivare efter Lars Stenholm.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds via Internet. För närvarande läggs sammanträdet ut som en websändning på kommunens hemsida något dygn efter det att sammanträdet har ägt rum. Kommunen har nu upphandlat ett nytt system för filmning i Nackasalen, vars tekniska lösning bättre möjliggör direktsändning av sammanträdena. Eftersom direktsändningar via Internet bedöms som radioprogram enligt yttrandefrihetsgrundlagen behöver kommunen anmäla sin sändningsverksamhet och en ansvarig utgivare till *Myndigheten för press, radio och tv*. Websändningarna kommer vara möjliga att ses i efterhand på kommunens hemsida och därför behöver reglerna i personuppgiftslagen även fortsättningsvis iakttas när det gäller medgivanden och personuppgiftsansvar.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktiges sammanträden sänds via Internet. För närvarande läggs sammanträdet ut som en websändning på kommunens hemsida något dygn efter det att sammanträdet har ägt rum. Kommunen har nu upphandlat ett nytt system för filmning i

Nackasalen, *SnabbMedia*, vars tekniska lösning bättre möjliggör direktsändning av sammanträdena. Direktsändningarna ska kunna nå alla som vill se och lyssna på dem. Det är därmed fråga om ett radioprogram enligt yttrandefrihetsgrundlagen. Eftersom sändningarna ska ske i begränsad omfattning och i princip endast omfattar direktsända debatter utgör sändningarna ett sådant program som består i *direktsändning av dagshändelser*. Det medför att kommunen visserligen behöva anmäla sändningsverksamheten till *Myndigheten för press, radio och tv*, men att reglerna i yttrandefrihetsgrundlagen om bland annat yttrandefrihetsbrott, ansvar och åtal inte är tillämpliga.

Anmälan om utgivare

Av yttrandefrihetsgrundlagen följer en skyldighet för den som bedriver verksamheten, i detta fall kommunfullmäktige, att se till att det alltid finns en behörig utgivare för verksamheten och anmäla den till *Myndigheten för press, radio och tv*. Utgivaren bestämmer över sändningarnas innehåll och ingenting får sändas mot hans eller hennes vilja. De formella kraven som ställs på en utgivare är att utgivaren ska vara myndig, bosatt i Sverige, inte vara försatt i konkurs och inte ha förvaltare, enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Utgivaren får utse en eller flera ställföreträdare som kan ersätta utgivaren under kortare perioder, exempelvis under semester eller sjukfrånvaro. De formella kraven på en ställföreträdande utgivare är desamma som för en utgivare. Även en ställföreträdande utgivare ska vara utsedd av fullmäktige och anmäld till *Myndigheten för press, radio och tv*. Utgivaren och i förekommande fall den ställföreträdande utgivaren ska också vara angivna på kommunens webbplats. Ett uppdrag som utgivare kan återkallas av den som utsett utgivaren och en utgivare kan även själv avsäga sig sitt uppdrag.

Utgivarens ansvar

Huvudregeln är att utgivaren är ansvarig för de yttrandefrihetsbrott som begås under en grundlagsskyddad sändning. Yttrandefrihetsbrotten utgörs av bland annat hets mot folkgrupp, förtal och offentliggörande av sekretessbelagd handling. Den som drabbas av yttrandefrihetsbrott kan rikta skadeståndsanspråk mot såväl utgivare som den som driver verksamheten. Vid direktsändningar av dagshändelser har emellertid reglerna om bland annat tryckfrihetsbrott och ansvar enligt yttrandefrihetsgrundlagen undantagits. Eventuella överträdelser faller istället under allmänt åtal. Det nu sagda innebär att var person för sig svarar för sina yttranden under sändningen.

Publiceringen av personuppgifter

Kommunfullmäktiges webbsändningar kommer, precis som idag, finnas tillgängliga på kommunens hemsida för att allmänheten ska kunna se dessa i efterhand. Video- och/eller ljudklipp som finns tillgängliga för nedladdning i efterhand på tider som bestämts av nedladdaren utgör inte en grundlagsskyddad sändning. Det innebär att reglerna om utgivare som redovisats ovan inte är tillämpliga. Reglerna i personuppgiftslagen måste dock iaktas angående publiceringsmedgivanden och personuppgiftsansvar.

I personuppgiftslagen finns regler för hur personuppgifter får behandlas. Med personuppgifter avses alla uppgifter som gör att man kan identifiera en fysisk nu levande person. Lagen omfattar i princip all behandling av sådana personuppgifter som sker med hjälp av datorer. Huvudregeln är att det krävs samtycke från den person vars uppgifter ska behandlas, som till exempel läggs ut på en webbplats.

Vilka regler i personuppgiftslagen som gäller beror på hur personuppgifterna som publiceras är strukturerade. För behandling av personuppgifter i ostrukturerat material som löpande text och ljud och bild gäller en förenklad reglering. Den förenklade regleringen innebär att då personuppgifter behandlas i ostrukturerat material är behandlingen tillåten så länge den enskildes personliga integritet inte kränks. I dessa fall behövs inget samtycke från den enskilde. Det gäller så länge webbpubliceringen inte är kopplad till ett ärendehanteringssystem eller på annat sätt kan anses strukturerad för att underlätta sökningen efter eller sammanställning av personuppgifter. Denna förenklade reglering av ostrukturerat material kallas för *missbruksregeln*. Kommunens publicering bör oftast omfattas av missbruksregeln.

Bedömningen av vad som utgör en kränkning enligt missbruksregeln ska göras efter en intresseavvägning i det enskilda fallet där den registrerades intresse av en fredad och privat sfär vägs mot andra motstående intressen. Bedömningen måste bland annat ta sin utgångspunkt i exempelvis vilket sammanhang uppgifterna förekommer, för vilket syfte de har behandlats, vilken spridning de riskerar att få samt vad behandlingen kan leda till. Att filma förtroendevalda eller andra som befinner sig på sammanträdet genom sitt uppdrag eller arbete bör anses mindre integritetskänsligt än eventuell filmning av enskilda från allmänheten.

Under förutsättning att samtliga deltagare innan filmningen påbörjas tydligt informeras om sändningen och hur materialet kommer hanteras är det juridik- och kansliens bedömning att webbsändningarna inte strider mot missbruksregeln i personuppgiftslagen. Det är i sammanhanget viktigt att betona att det ställs höga krav på kommunens rutiner för att se till att inget kränkande direktsänds eller läggs ut på nätet. Personuppgiftsansvaret för webbsändningarna ligger på kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Myndigheten för press, radio och tv tar inte ut någon kostnad för anmälan om sändningsverksamhet och ansvarig utgivare. Att direktsända sammanträdena bedöms inte medföra några ytterligare särskilda administrativa kostnader eller systemkostnader. Beslutet bedöms därför inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Av artikel 17 i FN:s barnkonvention framgår bland annat att varje barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Direktsändning av kommunfullmäktiges sammanträden är ett steg till att utöka de unga medborgarnas insyn i beslutsfattandet när det sker i realtid. Direktsändningarna ger ännu en möjlighet för barn och unga att få information internet om kommunens principiella beslut om exempelvis barns fritid och utbildning.

Anneli Sagnérius
Enhetschef
Juridik- och kanslienheden

Sidrah Schaidler
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheden